

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE**

**FAKULTA FILOZOFICKÁ**

Ústav informačních studií a knihovnictví

Studijní program: informační studia a knihovnictví

Studijní obor: informační studia a knihovnictví

**Lenka Juračková**

**Městská knihovna ve Voticích**

*Bakalářská práce*

Praha 2009-05-12

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr. Milena Černá**

Oponent bakalářské práce:

Datum obhajoby:

Hodnocení:



## **Prohlášení**

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité informační zdroje.

V Praze dne 12.5.2009

Lenka Juračková

## **Bibliografický záznam**

JURAČKOVÁ, Lenka. *Městská knihovna ve Voticích [Municipal library in Votice]*.

Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví, 2009. 56 s., 13 s. příl. Vedoucí diplomové práce PhDr. Milena Černá.

## **Abstrakt**

Tématem bakalářské práce je popis historického vývoje, současnosti a perspektiv Městské knihovny ve Voticích ([www.knihovnavotice.wz.cz](http://www.knihovnavotice.wz.cz)).

V první kapitole je nastíněna historie středočeského města Votice a jeho současnost ([www.mesto-votice.cz](http://www.mesto-votice.cz)). Poslední část je věnována kulturním spolkům ve Voticích.

Druhá kapitola je zaměřena na historický vývoj Městské knihovny ve Voticích od založení až po začátek 21. století. Jádrem bakalářské práce tvoří podrobná charakteristika poskytovaných služeb, dalších aktivit knihovny a její současný stav. V závěru je naznačena budoucnost knihovny a její perspektivy. Načrtnuto je i několik návrhů na zkvalitnění a rozšíření služeb pro čtenáře.

Poslední kapitola je věnována průzkumu, který byl mezi čtenáři knihovny realizován v listopadu roku 2008.

## **Klíčová slova**

Městská knihovna, Votice, Středočeský kraj, historický vývoj, vzdělávání, uživatelé knihovny, knihovnické služby, čtenářský výzkum, dotazování

# Obsah

Předmluva.....	7
<u>1 Historie a současnost města Votice.....</u>	<u>9</u>
<u>1.1 Poloha města.....</u>	<u>9</u>
<u>1.2 Důležité historické momenty Votic.....</u>	<u>9</u>
<u>1.3 Kulturní a společenský vývoj města Votice.....</u>	<u>12</u>
<u>2 Počátky a vývoj knihovny ve 20. století.....</u>	<u>14</u>
<u>2.1 Počátky votické knihovny.....</u>	<u>14</u>
<u>2.2 Knihovna v letech 1949-1970.....</u>	<u>15</u>
<u>2.2.1 Přehled výsledků MěK Votice v letech 1949 – 1970.....</u>	<u>17</u>
<u>2.3 Knihovna v letech 1971 – 1999.....</u>	<u>17</u>
<u>2.3.1 Přehled výsledků MěK Votice v letech 1971 – 1999</u>	<u>19</u>
<u>3 Současný stav Městské knihovny ve Voticích.....</u>	<u>20</u>
<u>3.1 Knihovnický zákon – rok 2001.....</u>	<u>20</u>
<u>3.2 Poslání a činnost knihovny.....</u>	<u>21</u>
<u>3.3 Organizační struktura.....</u>	<u>21</u>
<u>3.4 Zázemí Městské knihovny ve Voticích.....</u>	<u>22</u>
<u>3.5 Čtenáři a návštěvníci knihovny.....</u>	<u>22</u>
<u>3.6 Knihovní fond.....</u>	<u>23</u>
<u>4 Činnost a služby Městské knihovny ve Voticích .....</u>	<u>24</u>
<u>4.1 Výpůjčky.....</u>	<u>24</u>
<u>4.2 Internet a počítačová gramotnost.....</u>	<u>25</u>
<u>4.3 Meziknihovní výpůjční služba (MVS).....</u>	<u>26</u>
<u>4.4 Ostatní služby.....</u>	<u>26</u>
<u>4.5 Akce pro veřejnost.....</u>	<u>27</u>
<u>4.6 Dotace.....</u>	<u>29</u>
<u>4.7 Úsek veřejných knihoven a vzdělávání.....</u>	<u>32</u>
<u>4.8 Přehled výsledků MěK ve Voticích v letech 2000 – 2008.....</u>	<u>32</u>
<u>5 Perspektivy Městské knihovny ve Voticích .....</u>	<u>33</u>
<u>6 Výzkum spokojenosti čtenářů s Městskou knihovnou ve Voticích.....</u>	<u>35</u>
<u>6.1 Struktura dotazníku.....</u>	<u>35</u>
<u>6.2 Definice pojmů z dotazníku.....</u>	<u>36</u>
<u>6.3 Vyhodnocení výzkumu.....</u>	<u>37</u>
<u>7 Závěr .....</u>	<u>53</u>
Seznam použité literatury.....	54
Seznam příloh.....	I

## Předmluva

Knihovna města Votice je instituce s poměrně dlouhým historickým vývojem a více než stoletou tradicí. K výběru tohoto tématu mě motivoval můj vztah k městu Votice a jeho okolí, kde žiji již od mého narození. S Městskou knihovnou se pojí již mé rané vzpomínky z dětství, kdy jsem ji nejprve navštěvovala s rodiči a jako dítě školou povinné již sama. V knihovně jsem dokonce absolvovala svou třítydenní praxi, kdy jsem pronikla do „zákulisí“ mravenčí práce v knihovně. Respektive jsem se dostala k práci, kterou běžný uživatel ani nevidí a zůstává pro něj skryta.

Cílem bakalářské práce je informovat o historii a současnosti středočeského města Votice. Dále zmapovat, objasnit a zhodnotit současný stav a perspektivy Městské knihovny ve Voticích a nastínit její poměrně dlouhý historický vývoj. Práce je zaměřena taktéž na nabízené služby, aktivity a pořádané akce, ale i na spolupráci s ostatními knihovnami v regionu.

V první části bakalářské práce je popisován vývoj města Votice se zaměřením na kulturu a nejdůležitější historické události.

Druhá část je orientována na historii Městské knihovny od jejího založení po začátek 21. století. V tabulkách jsou shrnuty výsledky v letech 1949 – 1970 a 1971 – 1999, jedná se hlavně o počet jednotek knihovního fondu, přehled o výpůjčkách, množství čtenářů a návštěvníků za rok.

V další kapitole je vylíčen současný stav knihovny (poslání knihovny, organizační struktura, čtenáři, zázemí knihovny, knihovní fond, ad.).

Jádrem bakalářské práce jsou kapitoly věnované činnosti a službám Městské knihovny ve Voticích a zhodnocení perspektiv a nastínění budoucnosti knihovny.

V závěru je vyhodnocen průzkum čtenářů zaměřený na uspokojování jejich potřeb knihovnou. Na základě dotazníků, na které odpovědělo 70 čtenářů knihovny, jsem se dozvěděla mnohé o jejich spokojenosti či nespokojenosti se službami knihovny, s otevírací dobou, rozsahem fondu ad. Ačkoli průzkum nemá dostatečnou vypovídající hodnotu (díky nízkému počtu respondentů), pro mě se práce na něm jevila jako velmi inspirativní a zajímavá.

Podkladem mi byly jak materiály archivní, tak i současné, v neposlední řadě také interní materiály knihovny. Součástí práce je příloha s fotografiemi z exteriéru i interiéru knihovny. Bibliografické citace a citace v textu splňují mezinárodní normy ISO-690 a ISO 690-2.

Závěrem bych ráda poděkovala knihovnicím v Městské knihovně ve Voticích paní Janě Zelenkové a paní Vladimíře Kramperové za jejich ochotu a vstřícnost a především PhDr. Mileně Černé za pomoc při psaní této bakalářské práce a za cenné připomínky.



# 1 Historie a současnost města Votice

## 1.1 Poloha města

Město Votice se nachází v jižní části Středočeského kraje, na jihu dřívějšího Benešovského okresu, 60 km jižně od Prahy, 30 km severně od Tábora. Má cca 4 500 obyvatel a je centrem patnáctitisícového regionu. Město je rozděleno do 21 místních částí, jeho rozloha je 3 640 ha.

Terén města je velmi členitý, nejnižší místo je u hladiny potoka Bystrého – 438 m n. m., naopak nejvyšší položené místo je ulice U Vodojemu – 525 m n. m.

## 1.2 Důležité historické momenty Votic

Veškeré zatím známé písemné doklady o založení města jsou mnohem mladšího data, než město samo. Jediné spolehlivější datum vzniku Votic přinesli po roce 1970 archeologové při průzkumu základního zdiva farního kostela. Jako rok jeho vzniku určili rok 1200. Z toho můžeme usuzovat, že osada kolem kostela musela vzniknout dříve, někdy před rokem 1200. Pravděpodobně ve 2. polovině 12. století, po roce 1150 (Pavlovský, 2000). Zakladatelem byl vladyka Ota, který z malého podhradí vybudoval osadu, která se jmenovala jako jeho rod Otice. Nynější název Votice, zavedený od poloviny 16. století, tedy není správný. Založení Votic vladykou Otou popisuje kronikář Čeněk Habart takto: *„Za dávných dob rozkládaly se v místech nynějšího města i daleko široko dokola husté lesy, oživené hojnou zvěří. Tuto krajinu si někdy před 13. stol. za své sídlo vyhlédl vladyka Ota. Přeměnil se svým lidem žďářením (pálením) a mýcením lesů na pole, založil tu statek a při něm vystavěl hrad. Stával na nynější panské zahradě (východně od lihovaru). Ještě v prvních letech 20. století byly tu zbytky asi 20 m dlouhé základní zdi, v níž mohli jsme dobře rozeznati, kde bývala brána. Doleji – směrem ke kostelu – táhl se pod návrším příkop, který budovu dříve obklopoval ze všech stran, ale po zaniknutí hradu byl zasypán. Těsně pod hradem a vedle dvora, kde je nyní ulice Tábořská, vystavěli členové Otova rodu svá obydlí a tak povstalo Podhradí.“* (Habart, 1995, s. 703)

Ve 2. pol. 14. stol., kdy stával již kostel a vedle něho i hrad, rozkládala se votická osada jen pod hradem a u kostela. Vedle kostela bylo malé náměstí, které později dostalo jméno „Kaplířovo“ a stalo se tržištěm. Po vyhoření hradu byla vedle kostela postavena tvrz.

Dobu husitskou popisuje Pavel Pavlovský takto: „*V době husitské se votičtí občané přidali k víře podobojí, a tak došlo k tomu, že farní kostel byl spravován knězi víry podobojí. Po porážce husitů u Lipan 30. 5. 1434 zůstali Votičtí věrni víře podobojí, ale později se velká část přidala k jednotě bratrské. Když 18. července 1451 jel Voticemi pozdější papež Eneáš Silvius, který se zúčastnil v Benešově velkého náboženského sněmu, zle prý si naříkal, „že tak krásné město je prosáklé kacírstvím.“* (Pavlovský, 2000, s. 63)

Hned na začátku třicetileté války potkalo město neštěstí. Roku 1619 se stavovský vojevůdce hrabě Mansfeld dostal se svým vojskem k Voticům a město si pro sebe i své důstojníky vyhlédl pro nocování. Voják od koní nezaopatřil však dobře světlo a kolem 23. hodiny vypukl požár. Celý zámek i s okolními domy vyhořel. Po nešťastné bitvě na Bílé hoře panství získal místo legálních dědiců hrabě Sezima z Vrtby. Nový majitel Votic byl horlivý katolík, když zjistil, že koupil doslova kacírské město, pustil se do zběsilé rekatolizace. Sklidil za to pochvalu od samotného císaře Ferdinanda II. (Toufar, 2002).

V roce 1680 dal hrabě Ferdinand Fr. z Vrtby na vrchu Větrově postavit kapli zasvěcenou sv. Vojtěchu. Od té doby se každoročně konaly a dosud konají poutě. O založení kapličky se vypráví mnoho pověstí. Jednu z nich popisuje ve své knize Pavel Toufar: „*V místech nynější kaple sv. Vojtěcha přebýval poustevník. Svou poustevnu měl ve skalách na západní straně kopce, na jehož nejvyšším místě stával dřevěný kříž a vedly k němu ve skále vytesané schody. Legenda má do určité míry pravdivý základ. Na kopci Větrov skutečně před rokem 1680 přebýval poustevník. Bydlel v jednoduché skalní poustevně, které se říkalo „V Emauzích“. Známe dokonce jeho jméno - Tomáš Budínský. Svým vzhledem odpovídal i našim nynějším představám o poustevníkovi. Měl dlouhý vous, který mu sahal až na prsa, chodíval i v zimě bez bot. Když byla roku 1680 postavena kaple, souhlasil majitel panství hrabě Ferdinand František z Vrtby, aby se poustevník přestěhoval do Votic.“* (Toufar, 2002, s. 222)

Dalším významným mezníkem votické historie byl rok 1850, kdy se Votice staly sídlem okresního hejtmanství a berního úřadu. 27. května téhož roku zahájil činnost okresní soud a 6. června četnická stanice. Prvním starostou v historii města se roku 1851 stal František Hochman.

Událostí obrovského významu pro město i okolí byla v letech 1867 - 1870 stavba „Železné dráhy císaře Františka Josefa I.“

Ihned na začátku 1. světové války 18. listopadu 1914 dolehly na město údele mobilizace a další problémy. Válka se teprve rozbíhala a už byly městu předeepsány válečné dodávky. 28. října 1918 došel do Votic telegram od říšského poslance dr. Zahradníka, obsahující zprávu o vyhlášení samostatnosti, o vyhlášení Československé republiky. Dne 21. prosince 1918 se vlakem přes votické nádraží vracel do své vlasti prezident T. G. Masaryk, na nádraží se sešel veliký počet lidí, kteří chtěli pana prezidenta pozdravit.

Dalším smutným momentem v historii města, ale i celé naší republiky, bylo vypuknutí druhé světové války. Hned 1. září 1939 zasáhlo ve městě poprvé gestapo. Zatčen a odvezen do koncentračního tábora byl ruský legionář a četnický strážmistr Emil Soukup. Osud města za druhé světové války byl stejný jako osud desítek tisíců Německem okupovaných měst.

V druhé polovině 50. let město rychle dohánělo vše, co válka neumožnila. Stavěly se bytové domy („bytovky“), pod sokolovnou dva školní pavilony, rodinné domky podél silnice k Srbicům. V roce 1955 byla postavena budova v Riegrově ulici, která sloužila Okresní vojenské správě, po odchodu vojáků jako mateřská škola a nyní jako vzorná Městská knihovna (Pavlovský, 2000). Po roce 1957 vzniklo ve Voticích několik průmyslových podniků (Tesla Strašnice, Laboratorní potřeby Praha – dnes Sklářny Kavalier).

V roce 1960 byl zrušen okres Votice a město přestalo být sídlem okresního úřadu. Voticko a Vlašimsko byly převedeny do Benešovského okresu.

Nyní jsou Votice přirozeným centrem mikroregionu Džbány (členy mikroregionu jsou tyto obce: Bystřice, Neustupov, Jankov, Ratměřice, Olbramovice, Vojkov, Vrchotovy Janovice a Zvěstov). Ve městě sídlí řada firem, např. Mokato (dříve Marila Votice), Sitronics, Sklářny Kavalier. Podařilo se vybudovat nové autobusové nádraží, přestavět radnici, z evropských dotací postavit fotbalové hřiště s umělým povrchem, skatepark, hřiště pro malé děti a přestavět školku.

### **1.3 Kulturní a společenský vývoj města Votice**

- **Pěvecko-ochotnická jednota Kašpar Kaplír ze Sulevic**

Ve Voticích dlouho nebyla situace příznivá pro založení nějakého spolku. Nebyli zde lidé, kteří by dali k něčemu takovému impuls, nevědělo se také, jak začít. Obrat k lepšímu nastal roku 1861, kdy byl ke stávajícím kantorům jmenován velvarský rodák Václav Jindřich. Mladý vlastenecký učitel vnesl do zdejší školy a záhy do celého města nový duch. Kromě výborných pedagogických schopností, byl velmi dobrým hudebníkem a zaníceným obdivovatelem sborového zpěvu. Spolu s učitelem Hatlákem sezvali občany „znalé zpěvu“ a začaly porady o založení pěveckého spolku. Pěvecký spolek byl založen v první polovině ledna 1862. Organizace byla pojmenována podle nejznámějšího votického občana Kašpara Kaplíře ze Sulevic, který byl krátký čas také majitelem Votic a byl spolu s dalšími českými pány popraven 21. června 1621 na Staroměstském náměstí.

- **Spolek votických studujících**

Druhý spolek – „Spolek votických studujících“ – založili studenti a zaměřili ho na divadelní činnost. Jeho činnost se zaměřila na šíření vlasteneckého cítění ve Voticích a okolí. Studenti zamýšleli pořádat přednášky, zábavy a hlavně provozovat divadlo. Spolek vydával svůj časopis zvaný „Votice“. Byl ručně psaný jen v jediném exempláři a členové si ho předávali podle předem určeného pořadníku. 23. srpna 1863 šli votičtí občané poprvé v historii města do divadla. Prvním představením byla Klicperova fraška „Rohovín Čtverrohý“ a „Politika v lese“.

- **Divadelní ochotnický spolek**

Divadelní ochotnický spolek byl založen roku 1870 a jeho prvním „ředitelem“ se stal Vojtěch Plojhar, pozdější prezident soudu v Jihlavě. Svou funkci zastával až do sloučení ochotnického spolku s pěveckým 24. ledna 1886. Votické ochotnické divadlo mělo velmi dobrou úroveň. Z plakátů se dovídáme, že se velmi často hrály hry z repertoáru Národního divadla (RUR, Oblaka, Hnízdo v bouři) (Pavlovský, 2000).

- **Votická kina**

Před 2. světovou válkou mívaly Votice dvě kina. Starší bylo v Pražské ulici, sídlilo ve velmi zajímavé budově z r. 1874. Dění na plátně doprovázel na klavír učitel František Pavlovský. Promítalo se zde bez přestání až do r. 1951. Kronikář Čeněk Habart popisuje ve své knize toto kino takto: „*Druhý zvukový biograf je válečných invalidů v budově Zoulově, vystavěné r. 1874 z červených cihel. Má po obou stranách ozubené cimbuří, do špičky klenutá okna a na pravé části štíhlou věžičku.*“ (Habart, 1995, s. 743)

Provoz druhého kina začal roku 1931 a ukončila ho německá okupace.

## 2 Počátky a vývoj knihovny ve 20. století

### 2.1 Počátky votické knihovny

Kdy a v kterém roce byla knihovna ve Voticích založena, nebylo zatím nikdy zjištěno. Je ale pravděpodobné, že první knihovnou, která půjčovala knihy, byla knihovna klášterní, někdy kolem roku 1850. Kronikář Čeněk Habart popisuje klášterní knihovnu takto: „*Chloubou františkánského kláštera je knihovna se mnoha sty krásných a velice cenných, v kůži vázaných knih a kancionálů, tištěných i psaných. Z rukopisu zvláště připomínáme valně poškozený latinský „Liber sentenciarum“ Petra Lombarda (z 1. pol. 14. stol.), velmi úhledně na hebkém pergamenu psaný a ozdobený třemi překrásnými iniciálkami (počáteční písmena) rázu románského (jsou pestře na modré půdě malované a spletené z pitvorných postav). Na deskách vidíme obdélníky, orámované pěkným listovým a vinným motivem a rozdělené na kosočtverce, v nichž jsou různé ozdůbky, např. štítky, růžice, lev, orel a tu a tam v kruhovém okolku gotické písmeno R. Jiný, neméně cenný rukopis, je latinská bible (taktéž na pergamenu) z 15. stol. v krásné gotické vazbě. Je jistě zajímavé, že Koniáš, když zavítal r. 1740 do Votic a pátral po kacířských knihách, nevěřil ani františkánům: důkladně prohledal klášterní knihy a jednu – jako závadnou – pořezal a zeškrтал.“ (Habart, 1995, s. 735)*

První doložená zmínka o knihovně ve Voticích - tištěný seznam knih pro čtenáře - pochází z roku 1892 a obsahoval 593 svazků. Knihovníkem byl v té době Josef Novák. Není známo, kdo knihovnu spravoval po něm, ale pravděpodobně vykonávali tuto funkci učitelé zdejší školy.

Rozkvět knihovny začal po první světové válce, v době vzniku prvního knihovnického zákona. O zákon č. 430/1919 Sb. o veřejných knihovnách obecních se zasloužil Ladislav Jan Živný. Podstatou 1. knihovnického zákona byla uzákoněná povinnost zakládat veřejné knihovny ve všech obcích, ty měly za povinnost přispívat na každého občana 30 ha – 1 Kč ročně (tyto peníze se používaly na nákup dokumentů). Začaly vznikat knihovnické rady, které zakládaly obce a ty také jmenovaly knihovníka a ostatní pracovníky knihoven. V listopadu 1919 bylo vydáno vládní nařízení 607/1919 Sb. o provádění zákona č. 430/1919 Sb., které zpřesnilo knihovnický zákon pro praxi. Byla stanovena přesná stavba knihovnického fondu, stanoveno umístění, vybavení knihoven a otevírací doba (Pilař, 1991).

Na základě tohoto zákona byla v roce 1920 ustavena z členů obecního zastupitelstva knihovní rada, kterou vedl J. Černovský. Knihovníkem se stal katecheta Macháček, jenž v knihovně pracoval za pomoci učitelů.

První revize v knihovně proběhla 5. prosince 1921. Vykonal ji státní instruktor z Prahy a o její práci se vyslovil velmi pochvalně. Knihovna byla tehdy umístěna na radnici.

V roce 1939 byla část knižního fondu uschována v bývalé šatlavě. Po zabrání části sedlčanského okresu pro cvičiště SS byly knihy převezeny do kláštera a brzy potom bylo půjčování zastaveno z obav, aby se v některé knize neobjevil text, který by mohl způsobit nepříjemnosti s okupanty. V klášteře knihy zůstaly až do roku 1945. Po osvobození byl zbytek knihovny, včetně ukrytých svazků, přemístěn do dvou místností v přízemí soudu. Knihovníkem byl jmenován učitel J. Chmel, kterému pomáhali žáci školy. Po jeho odchodu byla knihovna znovu uzavřena.

## **2.2 Knihovna v letech 1949-1970**

Roku 1949 vydává UNESCO první mezinárodní deklaraci o potřebách a funkcích veřejných knihoven. Hovoří se v ní o životním významu veřejných knihoven pro vzdělávání, mezinárodní porozumění a zachování míru. Veřejná knihovna je podle Manifestu UNESCO produktem moderní demokracie (Pilař, 1991).

Téhož roku byla pracovníky Městského národního výboru (MNV) knihovna přemístěna do budovy MNV a knihovníkem byl jmenován člen Národního výboru Václav Vinický. Knižní fond byl znovu řádně sepsán a zahájeno půjčování.

V roce 1954 do knihovny nastupuje první profesionální knihovnice Anna Macháčková, pracovnice Okresního národního výboru (ONV). Pak se ještě vystřídá ve funkci knihovníka Valentin Kononov a paní Hostomská, ovšem jen velmi krátce.

V roce 1955 se knihovna přestěhovala do dvou místností Osvětového domu. Zřízením okresu Votice se stala knihovnou okresní a metodickým střediskem pro více než šedesát knihoven na vesnicích.

V prosinci 1956 byl znovujmenován knihovníkem pan Václav Vinický, který vedl knihovnu do roku 1970. Při svém dlouholetém působení v knihovně se zasloužil o to, že knihovna začala dobře plnit svoji funkci na základě nových knihovnických metod. V letech působení pana Vinického v knihovně byl v Československu přijat 2. knihovnický zákon, zákon č. 53/1959 o jednotné soustavě knihoven. Knihovny byly seskupeny podle dvou principů:

- a) regionální princip – knihovny lidové (veřejné),
- b) oborový princip – knihovny školní, knihovny muzeí, galerií, administrativní, atd.

V letech 1969 a 1970 nastoupily do knihovny Vladimíra Kramperová a Jana Zelenková, které v ní pracují dodnes.



### 2.2.1 Přehled výsledků MĚK Votice v letech 1949 – 1970

ROK	POČET SVAZKŮ	POČET VÝPŮJČEK	ČTENÁŘI	NÁVŠTĚVNÍCÍ KNIHOVNY
1949	Neuvedeno	3960	140	1640
1950	Neuvedeno	4486	161	1715
1951	Neuvedeno	5525	169	1855
1952	Neuvedeno	5879	173	1910
1953	Neuvedeno	7458	221	2097
1954	Neuvedeno	7476	261	2622
1955	Neuvedeno	7720	Neuvedeno	1956
1956	Neuvedeno	5250	188	1563
1957	Neuvedeno	5340	182	1277
1958	Neuvedeno	9451	237	2156
1959	Neuvedeno	9853	287	2343
1960	Neuvedeno	10 705	332	2564
1961	Neuvedeno	12 331	379	3520
1962	Neuvedeno	12 532	381	3595
1963	Neuvedeno	13 606	482	3747
1964	Neuvedeno	15 644	511	4825
1965	Neuvedeno	16 829	550	5029
1966	Neuvedeno	17 998	553	4989
1967	Neuvedeno	16 201	483	4471
1968	Neuvedeno	13 675	446	3728
1969	11 437	14 316	466	3948
1970	11 905	14 171	469	3839

Tabulka č. 1

### 2.3 Knihovna v letech 1971 – 1999

V letech 1971 – 1977 se knihovna věnovala především metodické činnosti, v průměru na každý rok připadá 10 metodických návštěv. Dále byl kladen důraz na výstavy (průměr 72 výstav za rok), vytváření nástěnek a literárních pásem pro mládež.

V létě 1978 se knihovna přestěhovala do nových prostor. Městský národní výbor pro ni nechal opravit dům číslo popisné 19 v ulici Rudé armády (nyní Tábořská ulice). Větší počet místností umožnil zřídit zvláštní oddělení pro mládež i pro dospělé čtenáře, což se projevilo hned na podzim roku 1978 poměrně vysokým nárůstem výpůjček a v roce následujícím vzrůstem výpůjček o deset tisíc více než v roce minulém (viz tabulka č. 2). Knihovna měla pro své potřeby čítárnu, skladiště a samostatnou místnost na zpracování fondu. Knižní fond byl nově uspořádán, beletrie abecedně, naučná literatura systematicky. Průběžně se začaly budovat i katalogy. Po přestěhování se podstatně zlepšil estetický vzhled knihovny i její odborná úroveň. Mezi hlavní úkoly knihovny patřila výpůjční činnost, infromatická výchova mládeže, literární pásma pro děti i dospělé, práce s odbornou literaturou, zpracování knihovního fondu, metodická činnost, bibliografická-informační služba a meziknihovní výpůjční služba.

Roku 1981 započala spolupráce s klubem důchodců, která trvala i mnoho další let. Například v roce 1985 bylo pro klub důchodců zpracováno nové literární pásmo o životě a díle spisovatelky Karolíny Světlé, které bylo provedeno 2. dubna.

4. dubna 1984 knihovna uspořádala první větší akci pro veřejnost. Besedu se spisovatelem Františkem Nepilem a jeho hosty – malířem Miroslavem Bartákem a zástupcem šéfredaktora nakladatelství Novinář Jiřím Tomášem. Besedy se zúčastnilo 103 lidí a sklidila velký ohlas.

Neobvyklí hosté z Koree navštívili knihovnu na sklonku roku 1987 v rámci jejich jazykových studií ve Voticích. Mezi další významné hosty, kteří do knihovny zavítali, patřili například herec Miloš Kopecký, televizní hlasatelka Anna Wetlinská nebo spisovatel a primář psychiatrické léčebny v Bohnicích Jan Cimický.

Pro knihovnu byl zlomový rok 1993, kdy získala nové prostory. Jejich přestavbou byla pověřena stavební firma Prégr, rekonstrukce byla dokončena v prosinci 1993 a knihovna se přestěhovala v lednu 1994 do bývalé mateřské školky (ulice Riegrova, čp. 378). Stěhování proběhlo v počtu 3 lidí (2 knihovnice a 1 řidič).

V roce 1996 došlo k transformaci knihoven, tzn. rozpad střediskového systému a převedení knihoven pod obecní a městské úřady. Od 1.1.1997 přešla tedy knihovna pod

Městský úřad Votice a stala se jeho součástí. V tomto roce byla také knihovna dvakrát vytopena, ale její provoz nebyl nikdy přerušen.

Roku 1999 Ministerstvo kultury ČR (MK ČR) vyhlásilo konkurz na poskytnutí dotací na počítačové vybavení do knihoven „Knihovna 21. století“. Votická knihovna se zúčastnila projektem „Zpřístupnění informací elektronickou cestou – zkvalitnění služeb MĚK Votice“. Projekt byl ohodnocen a knihovna získala dotaci ve výši 70 000,- Kč. Za příspěvní města Votice si knihovna pořídila 2 počítače a tiskárnu.

### **Některé knihovny spadající pod metodické středisko Votice**

- **MLK Vrchotovy Janovice**

Mezi nejlepší knihovny ve Středisku Votice patřila vzhledem ke svému dobrému umístění i výsledkům Městská lidová knihovna Vrchotovy Janovice, jejímž knihovníkem byl v roce 1984 Josef Kukla. Pořádal mnoho literárních pásem a besed, například se spisovatelkou Eliškou Horelovou.

- **MLK Jankov**

MLK Jankov byla další významnou knihovnou ve středisku Votice. Knihovna byla roku 1985 předána nové, velmi šikovné knihovnici.

- **MLK Smilkov**

Roku 1985 dále pokračuje budování knihovny ve Smilkově.

- **MLK Olbramovice**

V roce 1986 byla zvýšená pozornost věnována knihovně v Olbramovicích, která po mnohaletém úsilí získala samostatné prostory. Při stěhování byla vyřazena zastaralá literatura a zavedeno třídění literatury podle současných požadavků.

#### **2.3.1 Přehled výsledků MĚK Votice v letech 1971 – 1999**

<b>ROK</b>	<b>POČET SVAZKŮ</b>	<b>POČET VÝPŮJČEK</b>	<b>ČTENÁŘI</b>	<b>NÁVSTĚVNÍCI KNIHOVNY</b>
1971	Neuvedeno	18 881	Neuvedeno	Neuvedeno
1972	12 037	22 541	534	Neuvedeno
1973	12 352	23 359	569	Neuvedeno

1974	13 386	26 465	607	Neuvedeno
1975	14 260	27 823	655	Neuvedeno
1976	15 156	26 736	658	Neuvedeno
1977	16 035	26 236	675	Neuvedeno
1978	17 005	22 965	820	Neuvedeno
1979	18 132	32 296	771	Neuvedeno
1980	19 388	36 285	810	Neuvedeno
1981	20 367	36 999	782	Neuvedeno
1982	21 399	38 127	846	Neuvedeno
1983	22 439	38 409	872	Neuvedeno
1984	23 274	41 412	883	Neuvedeno
1985	24 204	42 890	Neuvedeno	Neuvedeno
1986	25 346	45 370	935	Neuvedeno
1987	26 653	46 154	962	Neuvedeno
1988	28 089	49 479	969	Neuvedeno
1989	29 544	49 089	958	Neuvedeno
1990	30 844	52 076	963	9 111
1991	32 148	55 354	958	9 300
1992	33 609	57 289	954	9 400
1993	35 016	64 498	981	10 654
1994	36 065	62 590	994	10 316
1995	37 114	62 298	986	10 330
1996	38 415	67 448	996	10 884
1997	39 362	69 929	994	11 335
1998	40 465	72 842	995	11 619
1999	Neuvedeno	76 771	996	11 735

Tabulka č. 2

### **3 Současný stav Městské knihovny ve Voticích**

#### **3.1 Knihovnický zákon – rok 2001**

Dne 29. června 2001 vyšel zákon 287/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb. Tento zákon upravuje systém knihoven poskytujících veřejné knihovnické a informační služby a podmínky jejich

provozování. Zákon vymezuje základní pojmy, jako např. knihovna, knihovní dokument, knihovní fond a jeho druhy, meziknihovní služby. Zákonem je provozovateli veřejné knihovny stanovena povinnost zajistit rovný přístup všem k veřejným knihovnickým a informačním službám a dalším službám poskytovaných veřejnou knihovnou.

### **3.2 Poslání a činnost knihovny**

Městská knihovna ve Voticích je veřejnou knihovnou, jejímž cílem je zabezpečovat všem občanům rovný přístup k informacím a kulturním hodnotám, které jsou obsaženy ve fondech a informačních databázích knihovny. Poskytuje svým uživatelům absenčně a prezenčně půjčování knihovních jednotek, dále poskytuje uživatelům služby v návaznosti na knihovní fond. Knihovna zpracovává, uchovává a poskytuje informace a zajišťuje přístup k dalším informačním systémům.

### **3.3 Organizační struktura**

Zřizovatel: **Město Votice**

- **Městské kulturní centrum** (právní forma: příspěvková organizace)
  - Komenského náměstí 177, 259 01 Votice
  - ředitelka: Jaroslava Drábová

#### **o Městská knihovna Votice**

Riegrova 378, 259 01 Votice

knihovnice: Vladimíra Kramperová

Jana Zelenková

### **3.4 Zázemí Městské knihovny ve Voticích**

Městská knihovna ve Voticích od roku 1994 sídlí v Riegrově ulici, čp. 378. V této budově jí patří dvě patra. V přízemí se nachází dětské oddělení a sklady. V patře prvním pak oddělení pro dospělé čtenáře a kanceláře knihovnic.

Ve třetím patře této budovy sídlí Policie ČR a v podkroví je několik bytových jednotek.

### **3.5 Čtenáři a návštěvníci knihovny**

Již několik let se stav čtenářů pohybuje kolem tisíce a nejspíš tomu tak bude i nadále. O dospělé čtenáře nouze není, avšak počet i úroveň dětských čtenářů má trvale sestupnou tendenci. Zdaleka ne všichni dětské čtenáři rádi čtou, mnozí bohužel pouze z donucení, protože je po nich vyžadována četba ve škole. Přestože je dětem věnována důsledná individuální péče a je pro ně připraveno mnoho kolektivních akcí, tento problém i nadále přetrvává. Není to však problém pouze votické knihovny, ale týká se všech knihoven v ČR.

#### **Počet čtenářů v roce 2008:**

- Celkem..... 1 026
  - o Dospělý.....674
  - o Děti do 15-ti let .....352

Mezi návštěvníky jsou počítáni registrovaní i neregistrovaní uživatelé, kteří využívají různé služby poskytované knihovnou.

#### **Počet návštěvníků v roce 2008:**

- Celkem..... 11 689

### **3.6 Knihovní fond**

Stav knihovního fondu (KF) k 31.12.2008 byl celkem 49 387 svazků, z toho 32 237 svazků beletristických knih, 16 860 knih z naučné literatury a 290 gramodesek. Knihovna také odebírá 41 titulů novin a časopisů, dalších cca 10 titulů získává darem od čtenářů.

V roce 2008 vzrostl stav KF celkem o 1 334 svazků v celkové hodnotě 279 733,- Kč. Na dospělé oddělení putovalo 1 037 beletristických knih a 352 knih s naučnou literaturou. Dětské oddělení zvýšilo svůj přírůstek o 297 svazků beletrie a 68 knih z naučné literatury.

- **Nákup knihovního fondu**

Nákup knihovního fondu probíhá průběžně během roku. Knihovna přednostně nakupuje v knihkupectví Daniela v Benešově u Prahy. Mezi největší výhody tohoto nákupu patří bohatá nabídka ve všech oborech, ochota obstarat potřebné knihy, dary a v neposlední řadě sleva 20%. K nákupu knih je využíváno i dalších nabídek zlevněných knih od menšího okruhu prodejců, kteří nabízí slevy kolem 30%.

- **Knihovní dary**

V posledních čtyřech letech se stává zvykem, že lidé, kteří se z nějakých důvodů chtějí vzdát knih, nabídnou je knihovně. Průměrně ročně tímto způsobem knihovna přijme 30 beden knih, přičemž 1 bedna obsahuje přibližně 50 svazků. Za jeden rok je to tedy až 1 500 svazků.

V minulém roce (2008) lidé knihovně darovali kolem 1 000 svazků knih. Všechny tyto knihy knihovna zodpovědně přebírá, některé vřazuje do fondu formou přírůstku, jiné mění za poškozené knihovní tituly. Ostatní pak nabízí návštěvníkům k prodeji, nebo daruje menším knihovnám. Zbylé knihy jsou pak odevzdány do sběru. Tato činnost je časově i fyzicky velmi náročná, ale knihovnice se snaží nikoho neodmítnout. Lidé jsou totiž rádi, že se o jimi darované knihy postarají. I díky tomuto již knihovna obdržela řadu titulů, které jsou žádané a přitom dnes prodejně nedostupné. Darem knihovna v roce 2008 získala knihy v hodnotě 16 468,- Kč.

- **Počítačové zpracování knihovního fondu a jeho evidence**

V červnu 2008 přešla knihovna na nový knihovnický systém Clavius, který jí byl zatím zapůjčen firmou LANius Tábor a na jehož úhradu budou použity prostředky z dotace z programu VISK 3 (Ministerstvo kultury ČR).

V roce 2008 bylo do systému uloženo 1778 svazků, celkem je jich tedy uloženo 22 277. Ukládání knih elektronickou cestou je časově náročné a pokračuje pomaleji, než bylo zamýšleno, ale v tomto případě je prioritou kvalita ukládání. Záznamy musí být zcela bezchybné, přesně podle katalogizačních pravidel AACR2, i vzhledem k tomu, že voticí knihovna přispívá do Souborného katalogu ČR, který spravuje Národní knihovna ČR. Dalším důvodem pomalejšího zpracování záznamů do elektronického katalogu je nedostatek času, neboť činnost knihovny a hlavně služby uživatelům se v současnosti rozrostly do takových rozměrů, že čas na ukládání knih je poněkud omezen.

Při elektronické retrokonverzi knihovního fondu v roce 2009 pomáhá praktikantka tábořské střední školy, která do knihovny pravidelně dochází již od září 2008.

Do všech zpracovaných knih je vlepován čárový kód a jsou tak do budoucna připraveny na zavedení automatického výpůjčního systému.

## **4 Činnost a služby Městské knihovny ve Voticích**

Knihovna je otevřena veřejnosti dva dny v týdnu. V pondělí a ve čtvrtek vždy od 9 do 12 hodin a od 13 do 18 hodin.

### **4.1 Výpůjčky**



V porovnání s předchozím rokem došlo v roce 2008 k celkovému poklesu výpůjček o 1 768. Pokles se projevil hlavně ve výpůjčkách periodik. Již delší dobu je sledována ztráta zájmu o některá periodika (jedná se hlavně o tituly získané darem). I přesto byla překročena hranice 80 000 výpůjček za rok, což je vzhledem k počtu obyvatel města a s přihlédnutím k tomu, že ve Voticích sídlí pouze jedna základní a jedna zvláštní škola, skvělý výsledek. Základní škola měla dříve přes 800 žáků a nyní jich je o polovinu méně, což se na počtu výpůjček samozřejmě neblaze projeví. Překročením osmdesátitisícové hranice počet výpůjček kulminoval a bude výborné (i v porovnání s ostatními knihovnami), pokud se tak bude držet i v příštích letech.

Evidence výpůjček probíhá po každém výpůjčním dni a je sumarizována ve statistickém deníku. V tomto deníku je evidován také počet čtenářů a uživatelů internetu.

#### **Počet výpůjček v roce 2008:**

- Celkem ..... 80 504
  - o Dospělý..... 68 014
    - Naučná pro dospělé ..... 21 667
  - o Děti ..... .. 12 490
    - Naučná pro děti ..... 3 526
- Periodika ..... . 12 153

## **4.2 Internet a počítačová gramotnost**

Přístup na internet je pro registrované i neregistrované uživatele od února 2008 zdarma. K dispozici je celkem 8 stanic (4 na dospělém a 4 na dětském oddělení). Další dva počítače slouží pro potřeby knihovny. Mezi další technické vybavení patří i skener a tiskárny na barevný a černobílý tisk (ten si uživatelé platí). Přístup na internet je možný i mimo půjčovní dny.

Poměrně často přicházejí do knihovny lidé, kteří se chtějí naučit základním znalostem při práci s počítačem, vyhledávání informací na internetu, vytvoření e-mailu

apod. Těmto zájemcům je věnována individuální péče, většinou mimo půjčovny dny. Na dětském oddělení je věnována pozornost hlavně těm dětem, které doma počítač nemají a pomocí jednoduchých her se učí základním dovednostem.

### **4.3 Meziknihovní výpůjční služba (MVS)**

V roce 2008 bylo formou MVS vyřízeno celkem 946 požadavků. Jedná se hlavně o knihy zapůjčené z jiných knihoven – převážně naučnou literaturu pro studenty vysokých škol. Zájem o tuto službu ale stoupá i u ostatních čtenářů. Nejčastěji si knihovna formou MVS půjčuje knihy z Městské knihovny v Benešově, Státní vědecké knihovny v Kladně, ale i z mnoha dalších. V posledních letech patří MěK Votice v poskytování služeb MVS mezi nejlepší knihovny v kraji – i v porovnání s velkými městskými knihovnami. Podle SVK Kladno je MěK Votice v meziknihovní výpůjční službě ve Středočeském kraji na 2. místě.

Služba MVS je časově velmi náročná záležitost. Častokrát neznamena jen konkrétní vyhledání knihy a její objednání, jedná se o náročné a zdlouhavé rešeršní procesy v databázích různých knihoven. Většina zájemců v mnoha případech zadá pouze své studijní téma a ostatní pak zcela závisí na znalostech a vytrvalosti knihovnice.

### **4.4 Ostatní služby**

- **Vypracování rešerší**

Jde o seznamy knih na dané téma, které se zpracovávají pouze na žádost uživatelů.

- **BIS – bibliograficko-informační služba**

Tato služba je poskytována průběžně během celého roku. Zdrojem informací je hlavně fond knihovny, internet a často i vědomosti knihovnice. Požadavky jsou velice různorodé a dotazy BIS nejsou nikde konkrétně evidovány.

- **Individuální formy práce se čtenářem**

Mnohaletá praxe ukázala, že tato práce je stále důležitá a nezbytná (např. pomoc při výběru knih, informace novým čtenářům, pomoc při práci s počítačem a internetem, práce s dětmi i studenty, donáška knih starým nebo špatně pohyblivým lidem, atd.).

- **Webové stránky**

Zájemci mají možnost najít na webových stránkách ([www.knihovnavotice.wz.cz](http://www.knihovnavotice.wz.cz)) základní informace o knihovně, informace o větších akcích knihovny a pozvánky na ně, fotografie z již konaných akcí a hlavně online katalog. Ten zatím není úplný, ale je průběžně doplňován. Na stránkách je také místo pro písemnou komunikaci se čtenáři a ostatní veřejností.

- **Služby na dětském oddělení**

Kromě internetu mohou děti využívat i různé počítačové výukové programy, hry a encyklopedie. Vědomosti si mohou rozšířit i promítáním videokazet, zapůjčených knihovně Ochranou přírody Votice (flóra a fauna celého světa, ekologie, ochrana přírody, region, atd.).

#### **4.5 Akce pro veřejnost**

Součástí práce knihovny je její prezentace a propagace mezi obyvateli pomocí kolektivních akcí, literárních pásem, exkurzí, promítání či Týdne knihoven. Tyto akce pořádá v průběhu celého roku.

- **Týden knihoven (TK)**

Celý program TK bývá zaměřen hlavně na propagaci knihovny a získání nových čtenářů, zvláště dětských. Týden knihoven probíhá na začátku října na celém území České republiky ve všech profesionálních a často i neprofesionálních knihovnách. Programy jsou však v jednotlivých knihovnách individuální.

Na přípravě TK v Městské knihovně Votice se v průběhu let podílí spousta lidí. Jednak to jsou žáci místních i okolních škol a školek (výtvarná výzdoba celé knihovny) a pak další občané, kteří bez nároku na jakýkoliv honorář knihovně pomáhají.

V rámci týdne knihoven jsou pořádány například tyto akce:

- o prodloužení výpůjční doby a půjčování v sobotu,
- o amnestie pro zapomnětlivé čtenáře,
- o registrace nových čtenářů zdarma,
- o táborák + country hudba + soutěže pro děti,
- o lampionový průvod + pohádkové pásmo + ohňová show,
- o knihovnické dílničky (navlékání korálků a malování pohledů),
- o literární večer pro dospělé.

- **KIV – knihovnicko-informatická výchova**

Po dohodě s učiteli základní, zvláštní a mateřské školy probíhají návštěvy jednotlivých tříd v knihovně. Cílem těchto návštěv je seznámit děti s činností knihovny, s organizací knihovního fondu (KF), elektronickou evidencí KF, hledáním v on-line katalogu a spoustou dalších. Lekce bývají doplněny i kvízy, předcítáním a soutěžemi.

- **Literární pásma**

Všechna literární pásma si knihovna zpracovala sama a nyní je průběžně využívá pro děti ZŠ Votice a Jankov. Mezi literární pásma, která byla provedena v roce 2008, patří například tyto:

- o John: Memento
- o Drijverová: O mlsné čarodějnici
- o Štorch: Čarodějův učeň
- o Macourek: O hrochovi, který se bál ...
- o Mukerdži: Příběhy tygřího mláděte

- o Vánoční pásmo pro 1. třídy

Literární pásma provedená v domově důchodců Jankov:

- o J.Š. Baar
- o Vlasta Javořická

- **Exkurze**

Většina exkurzí probíhá v rámci Týdne knihoven. Jejich program je připravován podle tříd a věku dětí, např. prohlídka vystavených prací, kvízy, soutěže, předčítání, malování pohlednic, navlékání korálků, hádanky, hry, výklad o práci knihovny apod.

- **Spolupráce se školami v regionu**

Spolupráce se základní školou v Jankově vstoupila již do druhého desetiletí. I přes omlazení učitelského sboru vzájemné vztahy zůstaly stále na dobré a přátelské úrovni. Knihovnice jezdí každý rok do školy s literárními pásmy, děti občas navštíví knihovnu a hlavně ji pravidelně zdobí svými výkresy a jinými výtvarnými díly.

Dále knihovna spolupracuje se školou v Olbramovicích.

## **4.6 Dotace**

Městská knihovna ve Voticích se snaží o financování z více zdrojů, kdy nevyužívá pouze prostředků poskytnutých zřizovatelem, ale také financí z různých dotačních programů. Nejvíce je využíván program VISK 3 – Veřejné informační služby knihoven vypisované Ministerstvem kultury. Hlavním cílem podprogramu VISK 3 je systematická podpora šíření a poskytování informací občanům prostřednictvím knihoven s využitím informačních technologií, zejména prostřednictvím veřejně přístupné informační sítě. Cílem je postupně transformovat stávající veřejné knihovny orientované dosud převážně na

využívání klasických tištěných dokumentů na knihovny a informační centra multimediálního charakteru.

### **Cíle programu VISK:**

1. Napojením veřejných knihoven na Internet a jejich vybavením ICT umožnit, aby přibližně 90% občanů ČR mělo v místě svého bydliště přístup k Internetu prostřednictvím veřejné knihovny.
2. Zpřístupněním katalogů knihoven v prostředí Internetu rozšířit a zkvalitnit přístup místních i vzdálených uživatelů ke knihovním fondům a informačním zdrojům v knihovnách ČR bez ohledu na místo jejich uložení.
3. Zajistit pohotové a efektivní vyhledávání informací o dostupnosti knihovních fondů v knihovnách a informačních institucích na území ČR, zrychlit a zkvalitnit meziknihovní výpůjční služby a služby dodávání dokumentů v knihovnách ČR.
4. Rozšířit nabídku informačních služeb a zdrojů poskytovaných na bázi ICT včetně rozšíření možností přístupu k placeným informačním zdrojům doma i v zahraničí pro potřeby vzdělávání, podnikatelů a další činnosti.
5. Vybudovat a zprovoznit digitální knihovnu a archiv, které budou zajišťovat uchování a zpřístupnění vzácných dokumentů knihoven specializovaným skupinám uživatelů i nejširší veřejnosti.
6. Metodou digitalizace zajistit ochranu a široké zpřístupnění vzácných dokumentů knihoven a dalších sbírek ohrožených rozpadem, tvořících důležitou součást národního kulturního dědictví.
7. Vyškolit pracovníky všech typů knihoven v dovednostech práce s ICT tak, aby mohli poskytovat kvalifikovanou pomoc všem uživatelům knihoven při využívání informačních zdrojů a sítí.
8. Zlepšit vzájemnou kooperaci knihoven v oblasti získávání, zpracování a sdílení informačních zdrojů.
9. Racionalizovat zpracování knihovních fondů v knihovnách ČR poskytováním služeb sdílené katalogizace a redukovat celkový objem primární katalogizace při retrospektivním i souběžném zpracování knihovních fondů.

### **Z obsahového hlediska je podprogram VISK 3 zaměřen na tyto oblasti:**

1. Zahájení automatizace knihovnických činností v knihovnách menších měst a obcí.

2. Zvýšení a zkvalitnění produkce, zpřístupnění a prezentace primárních a sekundárních informačních dokumentů v elektronické podobě prostřednictvím veřejných knihoven.
3. Rozšíření nabídky služeb uživatelům na bázi ICT.
4. Zlepšení přístupu k informačním zdrojům z oblasti veřejné správy (funkce knihovny jako informačního centra obce).
5. Zlepšení vzájemné kooperace knihoven v oblasti získávání, zpracování a sdílení informačních zdrojů.
6. Využití vzájemné kooperace knihoven, muzeí a archivů při vytváření a zpřístupňování informačních zdrojů na bázi ICT.

(VISK, 2005)

Kromě příspěvků z těchto programů, získává Městská knihovna také příspěvky od Města Votice a od Středočeského kraje.

Roku 2005 vypracovala knihovna projekt s žádostí o poskytnutí dotací z rozpočtu Středočeského kraje na rok 2006. Projekt se týkal obnovení mobiliáře na dětském oddělení. Knihovna získala dotaci 50 000 Kč, deseti procenty se podílelo Městské kulturní centrum Votice. Projekt byl realizován v říjnu – prosinci 2006 a dětské oddělení tak bylo vybaveno novými regály a stolky.

V roce 2007 získala knihovna 2 dotace. První dotací MK ČR v rámci programu VISK 3 obdržela 40 000 Kč (s 30% účastí Města Votice). Druhou dotaci z rozpočtu Středočeského kraje na podporu knihoven zřizovaných obcemi 40 000 Kč (s 10% účastí Města Votice). Cílem obou dotací bylo získání finančních prostředků na nákup nových počítačů, rozšíření počítačové sítě knihovny a její modernizace a doplnění dalšího technického vybavení. Knihovna získala 4 počítače, 2 monitory, 1 skener a tiskárnu na barevný a černobílý tisk.

V roce následujícím (2008) byl připraven projekt na získání dotace v programu VISK 3 ve kterém knihovna žádala příspěvek na zaplacení nového knihovnického systému Clavius, který jí byl pouze propůjčen. Knihovna tuto dotaci obdržela.

Knihovna by potřebovala dokoupit další vybavení (např. nové regály do skladů, provést reorganizace skladiště, atd.), ale bohužel nemá dostatek peněz pro uskutečnění.

#### **4.7 Úsek veřejných knihoven a vzdělávání**

Pracovnice MěK Votice se pravidelně účastní všech akcí pořádaných regionálním centrem při MěK Benešov (pracovní porady regionu, semináře, školení, besedy, konzultace, MVS). Každoročně také navštěvují seminář firmy LANius Tábor, který se týká souborného katalogu SKAT (sdílená katalogizace Lanius). A také se školí ke knihovnickému systému Clavius.

Národní knihovna v Praze pořádá seminář o souborném katalogu ČR, kterého se knihovnice také účastní.

V září roku 2008 započala praxe studentky Střední školy obchodu, služeb a řemesel a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Tábor, obor knihovnické a informační systémy a služby. Praktikantka absolvuje praxi v MěK Votice každý pátek, koncem školního roku to pak bude souvislých 14 dní. V rámci praxe musí být studentka seznámena s veškerou činností knihovny nejen teoreticky, ale téměř všechny práce musí být schopna i samostatně vykonávat. Pro knihovnice to znamená mimořádné úsilí, které by mělo být zakončeno studentčinou závěrečnou seminární prací.

#### **4.8 Přehled výsledků MěK ve Voticích v letech 2000 – 2008**

<b>ROK</b>	<b>PŘÍRŮSTEK KNIH</b>	<b>POČET VÝPŮJČEK</b>	<b>ČTENÁŘI</b>	<b>NÁVSTĚVNÍCI KNIHOVNY</b>
2000	1 204	79 160	1001	11 499
2001	1 023	79 454	1003	11 669
2002	1 101	79 610	997	11 887
2003	1 115	81 158	985	11 606
2004	1 349	81 204	1007	11 048
2005	1 321	82 401	1024	11 169



2006	1 175	83 655	1028	12 263
2007	1 392	82 272	1026	11 882
2008	1 334	80 504	1026	11 689

## 5 Perspektivy Městské knihovny ve Voticích

Budoucnost a další rozvoj městských knihoven lze jen těžko předvídat. Nikdo netuší, co se všechno může přihodit v následujících letech či dokonce dnech, jak se změní zájem čtenářů, škol nebo kterak se může změnit samotný vlastník knihovny.

Já si však myslím, že knihovny nezaniknou, nebo alespoň ty, které budou poskytovat kvalitní služby. Protože stále mnoho lidí stojí o přímý kontakt jak s knihou, tak s milým slovem od knihovnického personálu. Vždy bude určitá část lidí, kteří se nebudou umět orientovat ve velkém množství informací, které nám bude nabízet internet a které budou

dostupné elektronicky, a proto přijdou rádi do knihovny, aby jim personál pomohl a poradil jak a kde informace nejlépe získat.

- **Elektronický katalog**

Hlavním cílem je uložit veškerý fond do elektronického systému a následné půjčování přes čárový kód, vyhledávání literatury přes online/elektronický katalog, atd. Bohužel na ukládání fondu není potřebný čas a dalším problémem je nedostatek personálu. Pokud by v knihovně pracoval byt' jen jeden zaměstnanec, klidně na poloviční úvazek, který by pouze ukládal, byla by knihovna zase o krok blíže k automatickému výpůjčnímu systému.

Pokud by byl uložen veškerý fond, nic by nebránilo tomu zavést službu rezervace knih přes elektronický katalog, kdy je možné si zarezervovat knihu, která je půjčena jiným uživatelem. Jakmile ji uživatel vrátí, kniha bude ponechána pro toho, kdo si ji zamluvil. Ten o její dostupnosti může být vyrozuměn e-mailem, poštou nebo formou SMS.

Další zajímavou službou spojenou s elektronickým katalogem by mohlo být umožnění hodnocení knih od samotných čtenářů, kteří by ke knihám přidávali své komentáře. Samozřejmě za podmínky, že by se jich zapojilo dostatečné množství.

- **Personální změny**

Knihovnice pracují v knihovně již téměř 40 let, jejich práce je velmi ceněna jak čtenáři, tak širokou veřejností. Jsou známy svou ochotou vždy poradit či pomoci. Výhledově ovšem knihovna bude muset začít hledat nové knihovnice/ky, kteří ji převezmou. Již teď by bylo dobré, kdyby se někdo v knihovně zaučoval (byť na poloviční úvazek) a přišel takříkajíc knihovně „na kloub“. Protože tato práce opravdu není jen samotné půjčování knih, ale jde především o kontakt se čtenářem, administrativu, atd. Myslím, že odchodem současných knihovnic do důchodu bude knihovna velmi ochuzena o kvalitní pracovnice a najít někoho s takovým nasazením a zapálením bude velice těžké.

- **Nové služby**

Co se týká budoucnosti nově nabízených služeb, tak pokud vyjdu z výsledků dotazníku, čtenáři by nejraději jako další službu uvítali možnost kopírování. To je pochopitelné, protože ve větších knihovnách již tyto služby fungují a jsou hojně

využívány. Kopírování by čtenáři zužitkovali, pokud potřebují z knihy jen odstavec, či jednu kapitolu, nebo potřebují informace z knih, které se půjčují pouze prezenčně. Méně dotazovaných reflektovalo na otázku, zda by v knihovně uvítali bezbariérový přístup. Já se však domnívám, že vybudování výtahu a bezbariérového vstupu pro lidi na vozíčku, starší občany, ale také maminky s dětmi, by nebyla marná investice do budoucna.

Další novou službou by s rozšířením personálu mohlo být otevření malého hudebního oddělení nebo půjčování cyklistických či jiných map. Vše samozřejmě závisí na penězích, kterými žádná knihovna nikterak neoplývá.

Při mém dotazování jsem se setkala také s jedním velmi podnětným návrhem na zavedení, kupříkladu jednorokně pořádaných, kurzů počítačových dovedností pro seniory a vůbec generaci, která se s počítači již tak běžně neseťkává. Stačil by kurz práce s fotkami, základní znalosti MS Office, ad.

## **6 Výzkum spokojenosti čtenářů s Městskou knihovnou ve Voticích**

### **6.1 Struktura dotazníku**

Pro výzkum realizovaný při zpracování této bakalářské práce byl vytvořen jednoduchý dotazník preferující uzavřené otázky, převážně s možností volby odpovědí.

Nad použitím otevřených otázek se pozastavuje Disman: „Zkušenost ukazuje, že jenom zlomek otevřených otázek použitých ve standardizovaném kvantitativním výzkumu je opravdu použit pro finální analýzu. Je to jen přirozené. Největší silou otevřených otázek je jejich schopnost minimalizovat nezbytnou redukci informací. To je ovšem v protikladu s podmínkami kvantitativního výzkumu. Ten je schopen testovat hypotézu jen na omezeném počtu proměnných kategorií, v každé z nich by bylo jen velice málo jedinců. A představme si tabulku popisující souvislost mezi dvěma proměnnými s mnoha kategoriemi. Mnoho polí v takové tabulce by bylo prázdných nebo by obsahovaly jen velice nízké četnosti. Statistika takových dat je pak nutně silně zkreslená.“ (Disman, 2007, s. 150)

Dotazník byl rozdělen do 3 částí (formulář dotazníku viz příloha):

- v první části dotazníku odpovídali čtenáři na otázky ohledně spokojenosti s rozsahem fondu knihovny, s uváděním nových titulů do knihovního fondu,
- druhá část dotazníku zjišťovala celkovou spokojenost se službami v knihovně, spokojenost s otevírací dobou, zkušenosti s MVS (meziknihovní výpůjční systém) a také zkoumala, které služby knihovny čtenáři využívají a které další by knihovna měla nabízet,
- třetí a zároveň poslední část dotazníku zjišťovala osobní údaje čtenářů, tedy pohlaví, věk, jak často čtou knihy a jak často navštěvují knihovnu.

## 6.2 Definice pojmů z dotazníku

- **Čtení** je mediální aktivita zaměřená na knihy a jejich duševní přisvojování; čas věnovaný knihám; základní aktivita související s knihami; soci-kulturní dovednost (gramotnost).

- **Čtenář** je ten, kdo deklaruje, že čte (knihy); ten, jehož mediální dovednost je směřována ke čtení; duševní uživatel knih (a jiných písemných zdrojů).

(Trávníček, 2008)

### **6.3 Vyhodnocení výzkumu**

Distribuci a sběr dotazníků zajišťovala autorka této práce sama (za velkého přispění pracovnice knihovny paní Jany Zelenkové) přímo v Městské knihovně ve Voticích. Celkem na dotazníky odpovědělo 70 čtenářů knihovny, z toho 23 mužů a 47 žen. Návratnost dotazníků byla tedy 100%.

Výzkum spokojenosti čtenářů s Městskou knihovnou ve Voticích byl realizován v listopadu 2008.

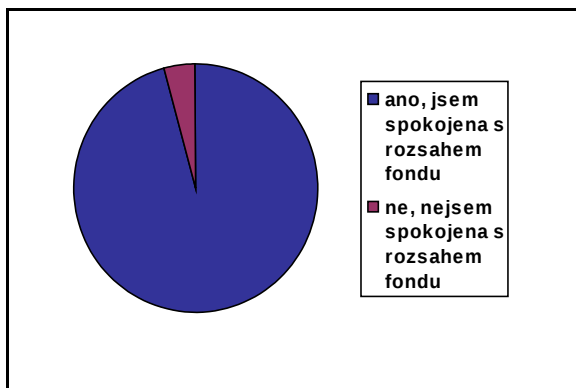
### **Spokojenost čtenářů s fondem knihovny**

#### **1. Jste spokojen/a s rozsahem fondu (počtem nabízených knih)?**

Jste spokojen/a s rozsahem fondu (počtem nabízených knih)?
---------------------------------------------------------------

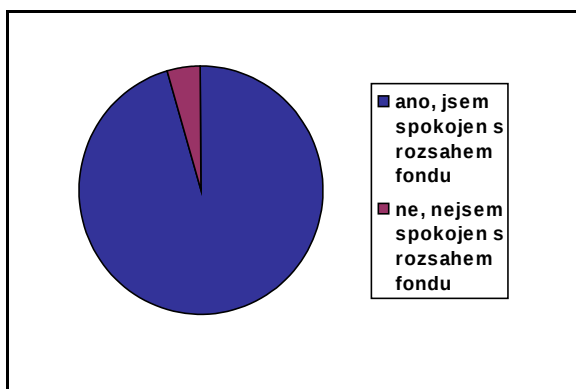
	Ano, jsem spokojen/a	Ne, nejsem spokojen/a
Žena	45	2
Muž	22	1
Celkem	67	3

### Ženy



Graf č. 1

### Muži



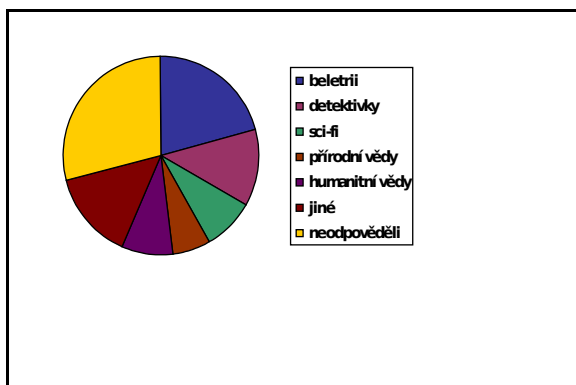
Graf č. 2

Z této otázky jasně vyplývá, že jsou čtenáři s rozsahem fondu knihovny spokojeni. Ti, kteří nebyli spokojeni, by v nabídce knihovny uvítali více knih z oblasti přírodních a humanitních věd.

## 2. Ocenil/a byste v nabídce knihovny více knih, které tematicky patří mezi:

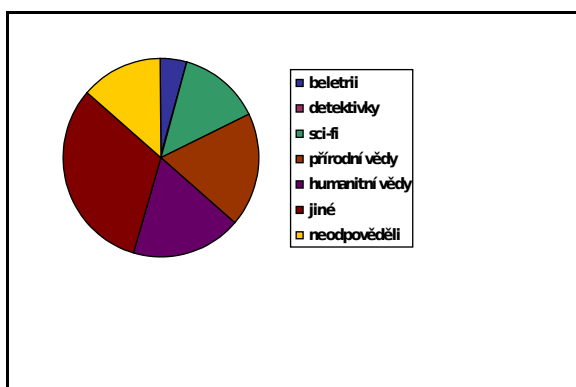
Ocenil/a byste v nabídce knihovny více knih, které tematicky patří mezi:							
	Beletrii	Detektivky	Sci-fi	Přírodní vědy	Humanitní vědy	Jiné	Neodpověděli
Žena	10	6	4	3	4	7	14
Muž	1	0	3	4	4	7	3
Celkem	11	6	7	7	8	15	17

## Ženy



Graf č. 3

## Muži



Graf č. 4

Na tuto otázku neodpovědělo poměrně hodně z dotazovaných (14 žen a 3 muži), z toho můžeme usuzovat, že buď jsou se skladbou fondu naprosto spokojeni a nepotřebují žádné další knihy z jiných oborů, nebo nepochopili otázku a raději na ni neodpovídali.

Patnáct čtenářů odpovědělo, že by si v knihovně přáli více knih jinak tematicky zaměřených, než nabízely předepsané odpovědi.

Mezi jejich přání patřily:

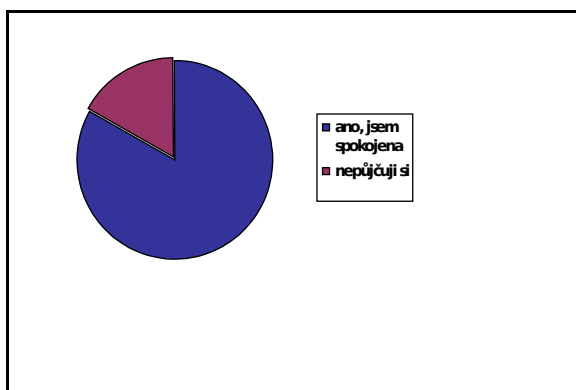
- Biografie
- Filosofie
- Knihy faktu
- Historické knihy
- Špionážní romány
- Záhady
- Cizojazyčná literatura
- Didaktika
- Sport

- Křesťanská beletrie
- Populárně naučná literatura

### 3. Jste spokojen/a s časopisy, které knihovna nabízí k zapůjčení?

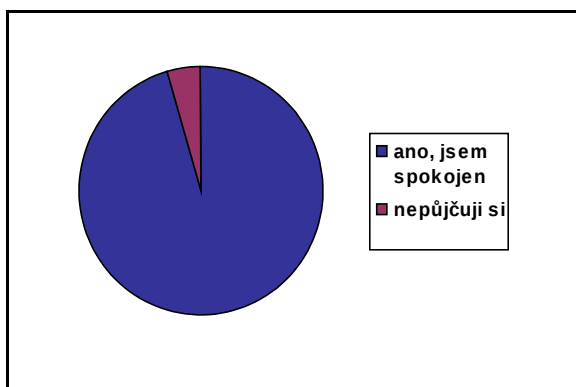
Jste spokojen/a s časopisy, které knihovna nabízí k zapůjčení?		
	Ano, jsem spokojen/a	Nepůjčuji si časopisy
Žena	39	8
Muž	22	1
Celkem	61	9

#### Ženy



Graf č. 5

#### Muži



Graf č. 6

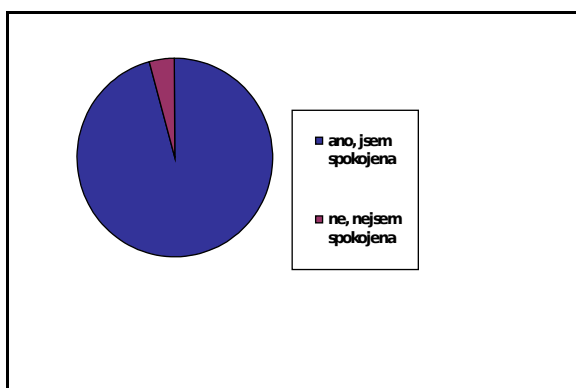


Knihovna nabízí 41 titulů novin a časopisů prakticky z každého oboru zájmu. Výsledek dotazníku prokázal, že všichni čtenáři, kteří si půjčují časopisy, jsou s touto službou spokojeni. Jen zlomek dotazovaných tuto službu nevyužívá vůbec.

#### 4. Jste spokojen/a s rychlostí uvádění nových titulů do knihovního fondu?

Jste spokojen/a s rychlostí uvádění nových titulů do knihovního fondu?			
	Ano, jsem spokojena/a	Ne, nejsem spokojen/a	Neodpověděli
Žena	45	2	0
Muž	21	1	1
Celkem	66	3	1

##### Ženy



Graf č. 7

##### Muži



Graf č. 8

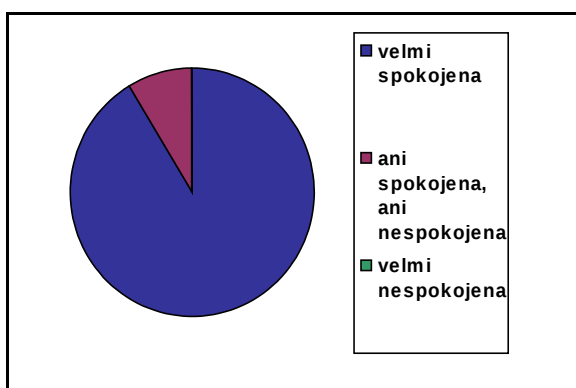
Převážná většina čtenářů byla spokojena s rychlostí uvádění nových titulů do knihovního fondu, pouze zlomek spokojen nebyl a pouze jeden dotazovaný na tuto otázku neodpověděl.

## Otázky týkající se služeb knihovny

### 5. Jak jste spokojen/a s celkovou úrovní nabízených služeb v knihovně?

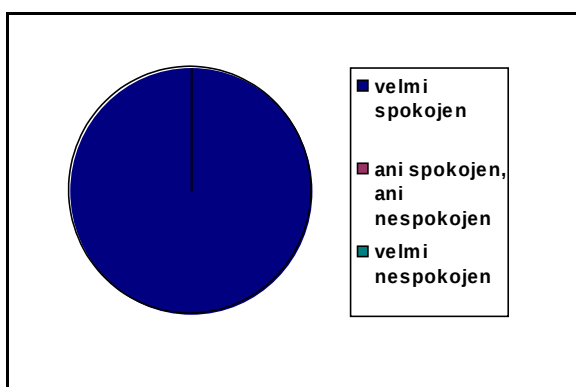
<b>Jak jste spokojen/a s celkovou úrovní nabízených služeb v knihovně?</b>			
	<b>Velmi spokojen/a</b>	<b>Ani spokojena, ani nespokojena</b>	<b>Velmi nespokojena/a</b>
Žena	43	4	0
Muž	23	0	0
Celkem	66	4	0

### Ženy



Graf č. 9

### Muži



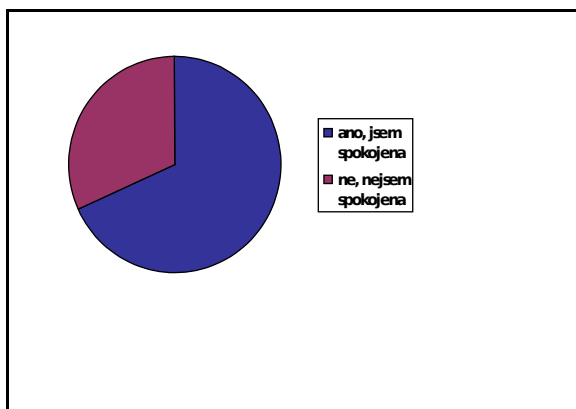
Graf č. 10

Odpověď na tuto otázku byla jednoznačná hlavně u mužů, kteří 100% odpověděli, že jsou velmi spokojeni s úrovní nabízených služeb. Žádná z dotazovaných žen neodpověděla, že by byla velmi nespokojena, pouze 4 uvedly, že nejsou ani spokojeny, ani nespokojeny. Dvě z těchto žen uvedly, že nejsou vůbec spokojeny s otevírací dobou (viz. otázka č. 6).

### 6. Jste spokojen/a s otevírací dobou knihovny pro čtenáře?

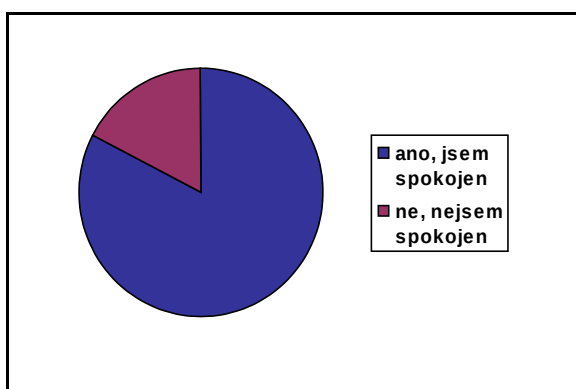
Jste spokojen/a s otevírací dobou knihovny pro čtenáře?		
	Ano, jsem spokojen/a	Ne, nejsem spokojen/a
Žena	32	15
Muž	19	4
Celkem	51	19

### Ženy



Graf č. 11

### Muži



Graf č. 12

Tato otázka byla z dotazníku asi nejkontroverznější. Část čtenářů není spokojená s otevírací dobou knihovny, v dotazníku uváděli, že by chtěli, aby byla knihovna otevřena i v jiné dny než v pondělí a ve čtvrtek. Mezi nejčastější odpovědi, kdy by rádi měli knihovnu, otevřenou patřily tyto odpovědi:

- přidat pátek
- otevřeno pondělí, středa, pátek
- otevřeno pondělí a pátek
- alespoň 3x týdně
- každý den
- denně od 13 do 22 hodin
- pátek a sobota

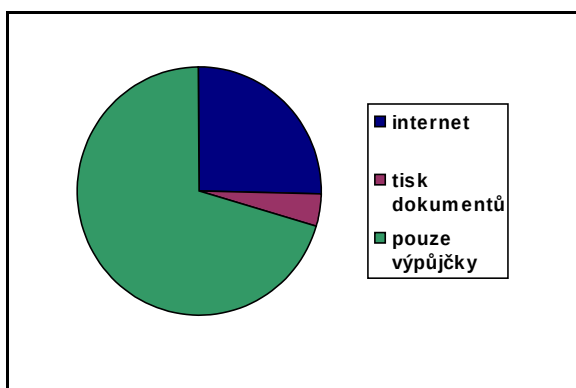
Nespokojeni s otevírací dobou jsou hlavně pracující, kteří kvůli jejich pracovní době či místu pracoviště, nezastihnou knihovnu otevřenou, protože zavírá v 18:00. Otevírací doba

v pátek a v sobotu by vyhovovala nejvíce studentům, neboť přijíždí z internátů a kolejí vždy v pátek a odjíždí zpět do školy v neděli.

## 7. Jaké služby v knihovně využíváte?

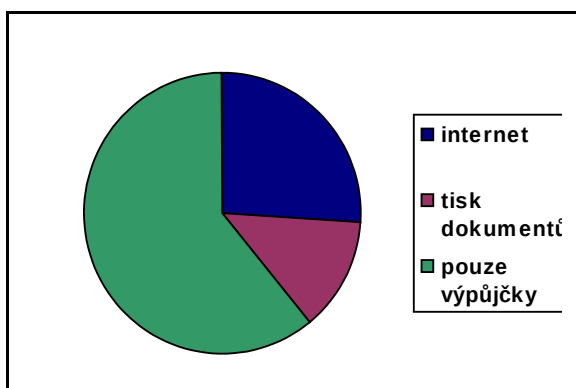
Jaké služby v knihovně využíváte?			
	Internet	Tisk dokumentů	Pouze výpůjčky
Žena	12	2	33
Muž	6	3	14
Celkem	18	5	47

### Ženy



Graf č. 13

### Muži



Graf č. 14

Knihovny čtenáři tedy nejčastěji využívají pouze k výpůjčkám, také k použití internetu, ale ten v knihovně využívá jen málo z dotazovaných, je to také proto, že dnes téměř každá domácnost má své připojení k internetu. Jen velmi malá část čtenářů využívá tisk dokumentů, který jim knihovna nabízí.

## 8. Využili jste někdy služby MVS (meziknihovní výpůjční systém)?

Využili jste někdy služby MVS?		
	Ano, využil/a	Ne, nevyužil/a
Žena	27	20
Muž	16	7
Celkem	43	27

**Ženy**



Graf č. 15

**Muži**



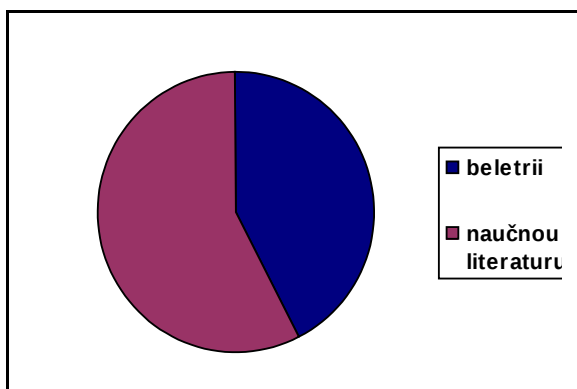
Graf č. 16

Službu MVS (možnost objednání si dokumentu, který nemá knihovna ve svém fondu, z jiné knihovny) využila více jak polovina dotazovaných mužů i žen.

## 9. Pokud ano, knihy z kterého oboru jste si především objednával/a?

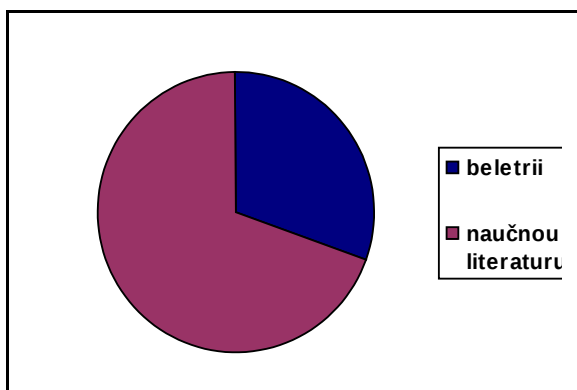
Pokud ano, knihy z kterého oboru jste si především objednával/a?		
	beletrii	naučnou literaturu
Žena	20	27
Muž	7	16
Celkem	27	43

### Ženy



Graf č. 17

### Muži



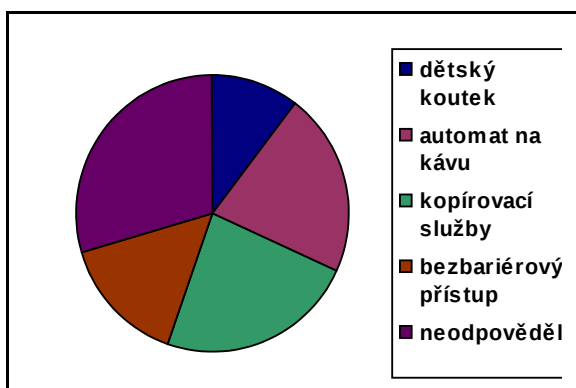
Graf č. 18

Odpověď na tuto otázku nebyla příliš překvapivá. Přes MVS si knihy většinou půjčují studenti středních a vysokých škol, kteří je potřebují pro své seminární, bakalářské, diplomové či ročníkové práce, proto si objednávají především knihy oborové/naučné. Z dotazníku dále vyplývá, že beletrii si přes MVS půjčují hlavně starší lidé.

**10. Jaké další služby byste v knihovně uvítal/a? Popřípadě máte námět na nějakou novou službu, kterou by Vám knihovna mohla nabídnout?**

Jaké další služby byste v knihovně uvítal/a?					
	Dětský koutek	Automat na kávu	Kopírovací služby	Bezbariérový přístup	Neodpověděli
Žena	5	10	11	7	14
Muž	1	2	5	5	10
Celkem	6	12	16	12	24

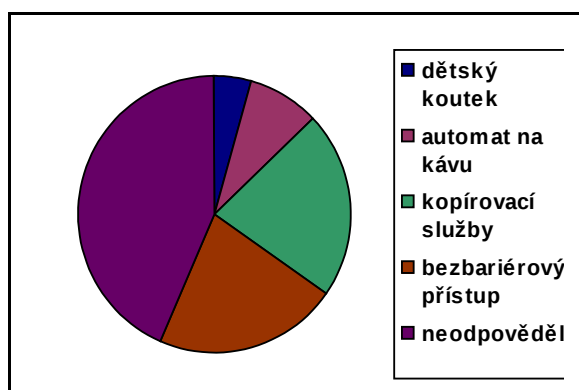
**Ženy**



Graf č. 19



## Muži



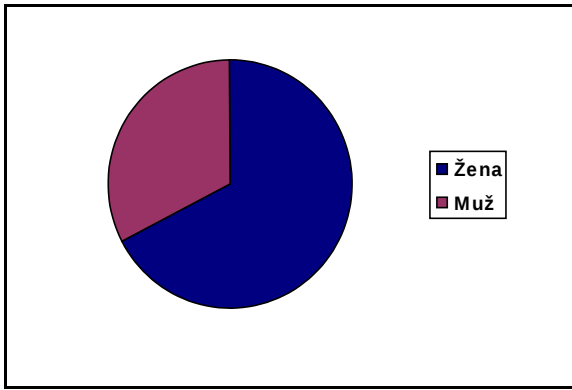
Graf č. 20

Na tuto otázku neodpovědělo poměrně mnoho čtenářů. Zřejmě by v knihovně nechtěli žádnou další službu a jsou plně spokojeni se službami již nabízenými. Ti, kteří na tuto otázku odpověděli, by v knihovně nejvíce uvítali možnost kopírovacích služeb, což se zdá být logické, protože mnohdy potřebují z knihy pouze krátký odstavec či kapitolu, a tak by si ji mohli okopírovat a nemuseli by knihy nosit s sebou domů. Stejný počet čtenářů uvedl, že by v knihovně uvítal automat na kávu a bezbariérový přístup. Nejméně dotazovaných uvedlo jako službu, která jim chybí, dětský koutek. Z dotazníků dále vyplývá, že uživatelé by v knihovně ocenili možnost na počítačích používat komunikační médium Skype messenger, více studijních/pracovních míst či možnost půjčovat si DVD nosiče.

## Informace o čtenářích

### 11. Pohlaví

Pohlaví	
Žena	47
Muž	23
Celkem	70

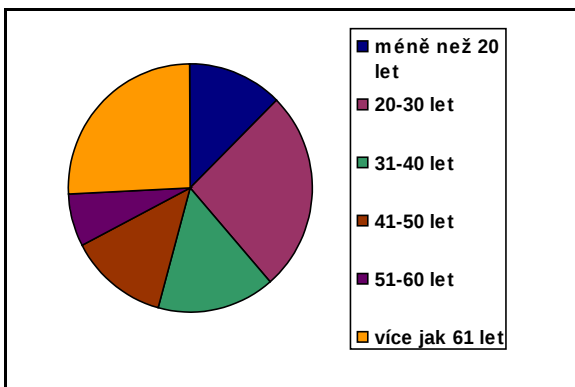


Graf č. 21

Průzkumu se zúčastnilo dvakrát více žen než mužů. Z toho můžeme usuzovat, že ženy knihovnu navštěvují častěji než muži a také jsou častějšími čtenáři.

## 12. Věk

Věk	
Méně než 20 let	9
20-30 let	18
31-40 let	11
41-50 let	9
51-60 let	5
Více jak 61 let	18
<b>Celkem</b>	<b>70</b>

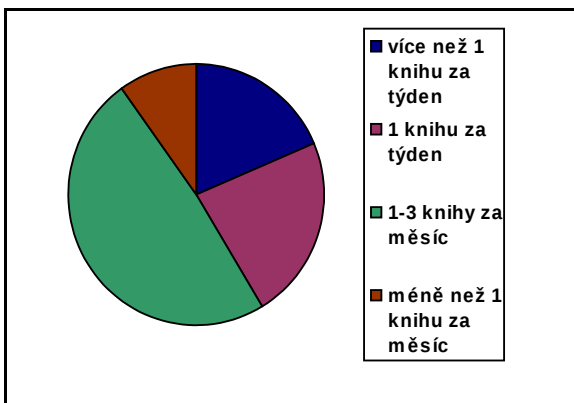


Graf č. 22

Velké zastoupení v průzkumu měla věková kategorie 20-30 let, jedná se většinou o studenty, kteří přichází do knihovny pro informace z jejich oborů. Stejný počet dotazovaných byl ve věkové škále „více jak 61 let“, zde se jedná již o lidi v důchodu, kteří přichází do knihovny pro krásnou literaturu.

### 13. Jak často čtete knihy?

Jak často čtete knihy?	
Více než 1 knihu za týden	13
1 knihu za týden	16
1-3 knihy za měsíc	34
Méně než 1 knihu za měsíc	7
Celkem	70

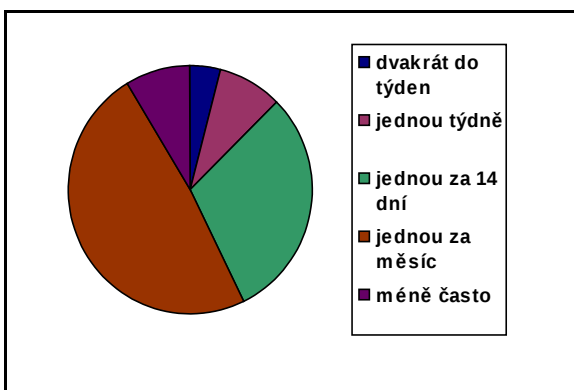


Graf č. 23

Nejvíce čtenářů odpovědělo, že přečtou 1-3 knihy za měsíc (celkem 34, z toho 23 žen a 12 mužů). Nezanedbatelný je i další počet přečtených knih, 16 dotazovaných (10 žen a 6 mužů) přečte jednu knihu za týden a více jak jednu knihu za týden přečte 13 čtenářů (10 žen, 3 muži) knihovny.

#### 14. Jak často navštěvujete knihovnu?

Jak často navštěvuje knihovnu?	
Dvakrát do týdne	3
Jednou týdně	6
Jednou za 14 dní	21
Jednou za měsíc	34
Méně často	6
Celkem	70



Graf č. 24

Nejvíce respondenti uváděli, že navštěvují knihovnu jednou za měsíc, ale ve většině případů nezapomněli připsat, že si půjčí větší objem knih, který jim na tuto dobu vydrží.

Pokud tento náš malý průzkum porovnáme s průzkumem celorepublikovým, který byl zadán roku 2007 a je o něm napsána celá kniha, která se jmenuje Čteme?, vyjdou nám

prakticky ty samé nebo velmi podobné výsledky. V tomto průzkumu vychází, že nejméně lidí navštěvuje knihovnu vícekrát do týdne (3%), jednou týdně navštěvuje knihovnu 8% dotazovaných, větší procento již chodí do knihovny jednou za 14 dní (20%) a nejvíce jednou za měsíc (41%) (Trávníček, 2008).

## **Shrnutí průzkumu**

Na dotazník bylo ochotno odpovědět 43 žen a 27 mužů. Ženy všeobecně více navštěvují knihovnu a jsou i vášnivějšími čtenářkami než muži. Ale i tak jsem se pro průzkum snažila získat co nejvíce mužů ze všech věkových kategorií, aby výzkum měl vypovídající hodnotu.

Pokud celkově shrnu celý dotazník, tak čtenáři jsou s knihovnou velmi spokojeni. Jediná nespokojenost, pramenící z dotazníku, je otevírací doba, která některým dotazovaným přijde nedostatečná.

## **7 Závěr**

Městská knihovna ve Voticích úspěšně navazuje na svou více než stoletou historii, kdy největší rozkvět zaznamenala v době vzniku 1. knihovnického zákona a za působení knihovníka Václava Vinického. Snaží se poskytovat služby na profesionální úrovni, i když jí do cesty přichází mnoho překážek, ať již finančních, personálních či jiných. Knihovna přispívá k celkové vzdělanosti obyvatel, provází je od prvních knih a pohádek, přes referáty a ročníkové práce, až po četbu „pro radost“ v pozdějším věku.

Za její oblíbenost ve Voticích a širokém okolí stojí hlavně obě knihovnice, které knihovnou doslova žijí. Knihovna měla vždy štěstí na samé výborné knihovníky, jež ji posunuli pokaždé o kus dále. Můžeme jen doufat, že tomu bude tak i do budoucna a bude zde nadále vládnout stejně příjemná a přátelská atmosféra jako dosud.

Cílem bakalářské práce bylo zmapovat dějiny Města Votice a Městské knihovny ve Voticích, dále popsat její současný stav a nabízené služby, spolupráci s veřejností, ad. Pevně doufám, že všechny cíle byly splněny a byl podán ucelený obraz o Městské knihovně ve Voticích. Jak z hlediska předností, tak i možných problémů, které v knihovně jsou. V neposlední řadě věřím, že několik cenných informací přinesl i dotazník a pokud výsledky výzkumu poslouží jen z části zkvalitnění dalších služeb v knihovně, bude to pro mě velké zadostiučinění.

Jeden anglický citát říká: „*Knihovna je nejlépe střežené tajemství ve městě*“, a proto doufám, že jsem přiblížila tajemství Městské knihovny ve Voticích širší veřejnosti a nastolila obrázek o její minulosti, současnosti a směry, kterými se může ubírat.

## Seznam použité literatury

- Česko. 2001. Zákon č. 257 ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 98, s. 5683-5688. Dostupný také z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3676>>.
- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha : Vydavatelství Karolinum, 1993. 374 s. ISBN 80-7184-141-2.
- HABART, Čeněk. *Sedlčansko, Sedlecko a Voticko : popis a dějiny krajiny mezi stříbropěnnou Vltavou a památným Blaníkem a vylíčení života jejího lidu*. Praha : Pražská edice, 1998. 335 s. ISBN 80-901509-6-9.

- Městská knihovna ve Voticích (Votice, Česko). 2002. *Knihovní řád Městské knihovny ve Voticích*. Votice, 2002.
- Městská knihovna ve Voticích (Votice, Česko). *Kronika Městské knihovny ve Voticích*. Votice. 1981-
- Městská knihovna ve Voticích (Votice, Česko). 2008. *Rozbor činnosti Městské knihovny Votice k 31.12.2008*. Votice, 2008.
- Městská knihovna ve Voticích (Votice, Česko). 2007. *Rozbor činnosti Městské knihovny Votice k 31.12.2007*. Votice, 2007.
- Městská knihovna ve Voticích (Votice, Česko). 2006. *Rozbor činnosti Městské knihovny Votice k 31.12.2006*. Votice, 2006.
- PAVLOVSKÝ, Pavel. *Vyprávění o Voticích*. Praha : Maroli, 2000. 299 s. ISBN 80-902513-9-0.
- PILAŘ, Jindřich. *Knihovnická legislativa*. Praha : Národní knihovna v Praze, 1991. 90 s. ISBN 80-7050-101-4.
- TOUFAR, Pavel. *Česká Sibiř : legendy, báje, příběhy, záhady, magie a otázky Votice, Jankov, Miličín, Blaník a okolí*. Benešov : Start, 2004. 335 s. ISBN 80-86231-31-3.
- TRÁVNÍČEK, Jiří. *Čteme?* Brno : Host, 2008. 207 s. ISBN 978-80-7294-270-1.
- VISK : veřejné informační služby knihoven : program ministerstva kultury [online]. 2005. Praha : Národní knihovna České republiky, 2005 [cit. 2009-05-02]. Dostupný z WWW: <<http://visk.nkp.cz/>>.

## Seznam příloh

1. Obrazová příloha .....	II
1.1. Budova městské knihovny .....	II
1.2. Oddělení pro dospělé čtenáře .....	II
1.3. Dětské oddělení .....	III
1.4. Domov seniorů Jankov .....	IV
2. Dotazník .....	V
3. Výpůjční řád knihovny .....	VIII
4. Periodika .....	XIII



## Přílohy



## Budova Městské knihovny ve Voticích



Oddělení pro dospělé





Oddělení pro dospělé



Dětské oddělení (oddělení pro starší děti a mládež)





Dětské oddělení



Domov seniorů Jankov – čtení

## **Dotazník**

Dobrý den, prosím Vás o vyplnění tohoto dotazníku, který bude použit jako podklad pro bakalářskou práci psanou na UISK FF UK. Jejím tématem je Městská knihovna ve Voticích. Dotazník je zcela anonymní.

Děkuji Vám za čas, který vyplnění dotazníku věnujete.

*Lenka Juračková*

### Otázky, týkající se fondu knihovny

#### **1. Jste spokojen/a s rozsahem fondu (počtem nabízených knih)?**

- a) ano, jsem spokojen/a s rozsahem fondu
- b) ne, nejsem spokojen/a s rozsahem fondu

#### **2. Ocenil/a byste v nabídce knihovny více knih, které tematicky patří mezi:**

- a) beletrii
- b) detektivky
- c) sci-fi
- d) přírodní vědy
- e) humanitní vědy
- f) knihy jinak tematicky zaměřené, napište prosím jaké .....

#### **3. Jste spokojen/a s časopisy, které knihovna nabízí k zapůjčení? Pokud ne, napište, jaké jiné by knihovna měla nabízet.**

- a) ano, jsem spokojen/a
- b) ne, nejsem spokojen/a; knihovna by měla nabízet i tyto tituly:  
.....

#### **4. Jste spokojen/a s rychlostí uvádění nových titulů do knihovního fondu?**

- a) ano, jsem spokojen/a
- b) ne, nejsem spokojen/a

Otázky týkající se služeb knihovny

**5. Jak jste spokojen/a s celkovou úrovní nabízených služeb v knihovně?**

- a) velmi spokojen/a
- b) ani spokojen/a, ani nespokojen/a
- c) velmi nespokojen/a

**6. Jste spokojen/a s otevírací dobou knihovny pro čtenáře?**

- a) ano, jsem spokojen/a
- b) ne, nejsem spokojen/a, otevírací doba by mi lépe vyhovovala v čase:

.....

**7. Jaké služby v knihovně využíváte?**

- a) internet
- b) tisk dokumentů
- c) pouze výpůjčky
- d) další služby, uveďte prosím které:

.....

**8. Využili jste někdy služby MVS (meziknihovní výpůjční systém)?**

- a) ano, využil/a
- b) ne, nevyužil/a

**9. Pokud ano, knihy z kterého oboru jste si především objednával/a?**

- a) beletrii
- b) naučnou literaturu
- c) jiné, uveďte prosím které

.....

**10. Jaké další služby byste v knihovně uvítal/a? Popřípadě máte námět na nějakou novou službu, kterou by Vám knihovna mohla nabídnout?**

- a) dětský koutek
- b) automat na kávu
- c) kopírovací služby

d) bezbariérový přístup

e) jiné: .....

### Informace o čtenáři

#### **11. Pohlaví:**

a) muž

b) žena

#### **12. Věk:**

a) méně než 20 let

b) 20 - 30 let

c) 31 - 40 let

d) 41 - 50 let

e) 51 - 60 let

f) více jak 61 let

#### **13. Jak často čtete knihy?**

a) Více než 1 knihu za týden

b) 1 knihu za týden

c) 1-3 knihy za měsíc

d) Méně než 1 knihu za měsíc

#### **14. Jak často navštěvujete knihovnu?**

a) dvakrát do týdne

b) jednou týdně

c) jednou za 14 dní

d) jednou za měsíc

e) méně často

## Výpůjční řád

### Městská knihovna ve Voticích

#### A. Způsoby půjčování

1. Uživatelům se půjčují dokumenty z knihovního fondu:
  - po samostatném vyhledání ve volném výběru
  - po vyhledání uživatelem on-line
  - dokumenty dosud počítačově nezpracované budou uživateli k dispozici až po době nutné pro jejich uložení do počítačové báze
2. Knihovnám nebo institucím se půjčují dokumenty z knihovního fondu v rámci meziknihovních služeb podle vyhlášky Ministerstva kultury č. 88/2002 Sb. A metodických pokynů NK ČR.

#### B. Rozhodnutí o půjčování

1. Výpůjčky se uskutečňují v souladu s posláním knihovny. O půjčení dokumentu a jeho způsobu rozhoduje knihovna v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů – autorský zákon.
2. Mimo budovu knihovny se půjčují dokumenty, které nejsou určeny pouze k prezenčnímu půjčování.
3. Mimo budovu se zásadně nepůjčují dokumenty:
  - a) jestliže by jim hrozilo nebezpečí nenahraditelné ztráty nebo poškození
  - b) jestliže jsou zapotřebí k dennímu provozu knihovny
  - c) jestliže by běžné půjčování bylo v rozporu s obecními právními předpisy (porušení autorských práv, šíření fašistické, rasistické, pornografické literatury apod.)
  - d) jestliže byly vypůjčeny ze zahraničních nebo z českých knihoven, jež stanovily půjčení ve studovně jako podmínku



### **C. Postupy při půjčování**

1. Počet vypůjčených svazků mimo budovu závisí na ústní dohodě s pracovnící knihovny.
2. Před převzetím výpůjčky si má uživatel dokument prohlédnout a ohlásit zjištěné závady.
3. Knihovna je povinna vyhledat a vypůjčit uživateli žádaný dokument v čase, který je přiměřený provozním poměrům knihovny.
4. Dokument, který je půjčen jinému uživateli, knihovna podle možností a na žádost uživatele rezervuje. Žádá-li stejný dokument najednou více uživatelů, stanoví se pořadí podle času podání objednávky. Je-li po třech bezvýsledných objednávkách dokument nezvěstný, může uživatel požádat o jeho revizní zjištění.

### **D. Výpůjční lhůty**

1. Výpůjční lhůta pro půjčování mimo budovu je u knih jeden měsíc, u periodik dva týdny.
2. U řádných výpůjček mimo budovu může být výpůjční lhůta prodloužena třikrát o jeden měsíc, požádá-li o to uživatel před jejím uplynutím a nežádá-li dokument další uživatel. V odůvodněných případech je možné povolit novou výpůjčku téhož dokumentu, ale jen po jeho předložení.
3. Knihovna je oprávněna bez udání důvodů stanovit kratší výpůjční lhůtu, případně žádat bezodkladné vrácení dokumentu před uplynutím výpůjční lhůty. Výjimečně stanovenou kratší výpůjční lhůtu pro výpůjčky mimo budovu nelze prodloužit.

### **E. Vracení vypůjčeného dokumentu**

1. Uživatel je povinen vrátit vypůjčené dokumenty v takovém stavu, v jakém si je vypůjčil. Jinak nese odpovědnost za všechny zjištěné závady a je povinen uhradit knihovně náklady na opravu dokumentu, po případě uhradit škodu jako při ztrátě

dokumentu. Je zakázáno zpracovávat text graficky podtrháváním, zvýrazňováním, psaním poznámek na okraj nebo jiným způsobem do vypůjčeného dokumentu zasahovat.

#### **F. Ručení za vypůjčený dokument**

1. Uživatel nesmí vypůjčený dokument půjčovat dalším osobám. Ručí za něj po celou dobu, kdy má dokument vypůjčen.

#### **G. Obecná ustanovení o půjčování**

1. Pro půjčování knihovních fondů platí ustanovení občanského zákoníku o půjčování věcí.

#### **H. Práva a povinnosti uživatelů pro půjčování mimo budovu**

1. Uživatel ručí za vypůjčený dokument do té doby, dokud má knihovna o výpůjčce záznam.
2. Vrací-li uživatel vypůjčený dokument výjimečně poštou, je povinen jej řádně zabalit a poslat doporučeně, nebo zásilku pojistit. Za zásilku ručí až do okamžiku, kdy ji knihovna převzala, nezjistila závady a poslala uživateli potvrzení o vrácení.
3. Jestliže uživatel nevrátí dokument půjčený mimo budovu ve stanovené lhůtě, účtuje knihovna uživateli poplatek za upomínku.
4. Jestliže uživatel ani po upomenutí dokument půjčený mimo budovu nevráží, má knihovna možnost vrácení vymáhat právní cestou. Při vymáhání dokumentu touto cestou knihovna účtuje manipulační poplatek jako náhradu za náklady spojené s přípravou tohoto vymáhání i náklady právního zastoupení.
5. Do vypořádání pohledávek má knihovna právo pozastavit uživateli poskytování všech služeb.

## **I. Práva a povinnosti uživatelů v prostorách knihovny**

1. Uživatel má právo vypůjčit si do výpůjčních prostor knihovny dokumenty z knihovných fondů knihovny.
2. Uživatel má právo užívat ve výpůjčních prostorách knihovny volně přístupné fondy, příruční knihovny a vyložené noviny a časopisy.
3. Uživatel má právo vypůjčit si do výpůjčních prostor knihovny dokumenty, vypůjčené z fondů jiných knihoven (meziknihovní služby). Uživatel může studovat též dokumenty, které si vypůjčil z jiných knihoven, nebo vlastní tištěné a rozmnožené materiály nebo jejich reprodukce.

## **J. Meziknihovní služby**

1. Jestliže dokument není ve fondech knihovny, zprostředkuje knihovna na požádání uživatele výpůjčku dokumentu meziknihovní výpůjční službou z jiné knihovny v ČR podle § 14 KZ, vyhlášky Ministerstva kultury č. 88/2002 Sb. a metodických pokynů NK ČR.

## **K. Reprografické a jiné kopírovací služby**

1. Knihovna může podle povahy dokumentu nahradit jeho půjčení kopií.
2. Reprografické a jiné kopírovací služby se poskytují z fondů knihovny, a nebo z fondů knihovnou vypůjčených v rámci meziknihovních služeb. Uživatel, pro kterého byla kopie zhotovena, je povinen s ní zacházet v souladu s ustanovením zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona.
3. Knihovna může odmítnout zhotovit kopie, je-li zhotovení kopie v rozporu s právními předpisy.
4. Knihovna může pro svého uživatele objednat zhotovení kopie v českých knihovnách nebo v zahraničí. Objednávka kopie v tomto případě podléhá ustanovením o meziknihovních službách. Uživatel, pro kterého byla takto kopie

zhotovena, je povinen s ní zacházet v souladu s ustanovením autorského práva a v souladu s ustanoveními knihovny, jež kopii zhotovila.

## **Příloha**

### **Dodatek k výpůjčnímu řádu**

#### **1. Registrační poplatky**

Dospělí čtenáři .....	100 Kč
Důchodci, mateřské dovolené, studenti.....	50 Kč
Děti do 15ti let .....	40 Kč

#### **2. Sankční poplatky**

##### **a) Upomínky**

1. Upomínka ..... 20 Kč
  2. Upomínka ..... 50 Kč
  3. Upomínka ..... 100 Kč
- Předsoudní výzva .... 100 Kč

##### **b) Ztráty**

Finanční náhrada ztraceného nebo poškozeného dokumentu, který nemůže uživatel jinak nahradit, se skládá z ceny knihy a manipulačního poplatku ve výši 30 Kč.

##### **c) Ostatní**

Při poškození čárového kódu uhradí čtenář manipulační poplatek 10 Kč.

#### **3. Poplatky a služby**

##### **a) Meziknihovní výpůjční služby**

Příspěvek na úhradu poštovního ve výši 30 Kč.

##### **b) Tisk**

- |                                            |       |
|--------------------------------------------|-------|
| 1 strana černobílá .....                   | 2 Kč  |
| 1 strana barevná do 60% pokrytí .....      | 6 Kč  |
| 1 strana barevná více jak 60% pokrytí..... | 11 Kč |

**Periodika, které knihovna odebírá:**

<ul style="list-style-type: none"><li>• ABC mladých techniků a přírodovědců</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Méd'a Pusík</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Amatérské rádio</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Medvídek Pú</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Aromaterapie</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• MF Dnes</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Benešovský deník</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Modelář a modely</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Betyнка</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Moje 1. noviny</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Bravo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Praktická žena</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Burda, Burda Speciál</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Reflex</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Bydlení</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Sandra</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Cinema</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Science /Věda a technika mládeži/</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Convergence</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Sdělovací technika</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Čtyřlístek, Čtyřlístek speciál</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• 100+1 zahraniční zajímavost</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dorka</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Svět motorů</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• 21. století, 21. století junior</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Vlasta</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Geografické rozhledy</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Votické noviny</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Instinkt</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Zahrádkář</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Jiskra</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Závislosti</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Kačer Donald</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Země světa</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Květy</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Žena a život</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Letectví + Kosmonautika</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Dary čtenářů</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Lidové noviny</li></ul>	





